

Gulielmi Ferrarii

DE

Bello Batavico,

Libri Duo.

ACCEDUNT ETIAM

In *Britanniarum* Reges a *Samothe*
usque ad *CAROLUM* Secundum,
DISTICHA:

Nec non Imperatorum, & *Francorum*
Regum Chronographia.

LONDINI,

Prostant apud *Gulielmum Cademannum*, sub signo Capitis
Pontificis Maximi, in Cambio novo. 1671.

Gulielmi Ferrari

DE

Bello Batavico

1701 Dicitur

ACCEDIT

In Britannia a 2. d. m. 1701

ad C. A. A. secundum

DISCIT

Nach der Interpretation, & Erklärung

Regum Chronographia

LONDINI

Printed and sold by J. Streater, in Strand, near the Temple, in the year 1701.

Maximo & Augustissimo Carolo
Secundo, Angliæ, Scotiæ, Fran-
ciæ & Hiberniæ Regi, Fidei
Defensori, Oceani Domino,
&c.

Serenissime Princeps!

Hoc Navale Bellum de O-
ceani Dominio, sub Auspi-
ciis vestris felicissimis ge-
stum, Tibi Oceani Domino sese
consecrat; ac sacræ Majestatis
tuæ patrocínio fultum, non ingrati
A 2 hujus

hujus sæculi censuram extimescet.
Opus est audacioris & insoliti mo-
luminis, ac inauditum pæne apud
veteres, ab hodiernæ farinæ Poetis
Latine intentatum. Ulterioribus
& fælicioribus ingeniis viam pate-
feci ut tot grandia & egregia in
campis Neptuniis Britannorum
facinora, vernaculis coarctata clau-
stris, permitterentur evagare. Di-
sticha etiam in Britannorum, Sax-
onum & Normannorum Reges,
Proavos tuos, Rex Maxime, Ti-
bi sanguine Illorum orto, virtutum
& Regnorum Hæredi dicare, ut
faserat, ausus sum. Excipias igitur
sereno vultu, Princeps Clemen-
tissime,

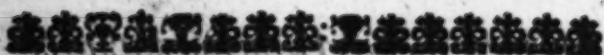

tissime, hæc Musarum munuscu-
la, quæ supplicabunde ad pedes
vestræ Majestatis verecunde sese
devoverunt.

Majestatis vestræ

Subditus Humillimus

Gulielmus Ferrarius.

IN
GULIELMI FERRARII
Bellum Batavicum.

Totus, Io, jam Belga ruit; Dux maxi-
mus olim

Corpora prostravit, Mentem *Ferrarius* ipfas
Exuperat, jussitque uno Cortamine tristes
Bis vinci Batavos. Jam tandem, Classe Bri-
tanna

Et Chartis devicta ruis, *Hollandia* clausum
Ingenium Pontumque videt. Nunc illa
cruentum

Pugnacemque Stylum metuit, Gladiosque
reposit :
Quam

Quam Belgas vicisse parum est ! Non plum-
bea Grando

Armorumque Hyemes in perfida Rostra
parentur

Carminibus Tormenta tuis onerata truci-
dent,

Et dabit in Flammis Naves vel Carminis
æstus.

Stagnantem exanimas Populum, vivasque

Palludes

Torrenti exundas & sævo Flumine Vocum .

Advolvunt obices Belgæ, vestramque

Poesin

Aggere, quo Pontum, frustra prævertere
sudant.

Non

Non mollis tua Musa venit, tradere ruden-
tes

Et didicit pluvias ficcare in Carbasa Pen-
nas.

Non humiles laurus tua circum Tempora
ludant,

Navalem potius discant gestare Coronam.

Oxonia, Junii 7,

Johannes Barroius.

ERRATA.

Pagina prima, Versu Octavo, Scribe *Linguntur*. p. 10.
v. 3. scribe *Salum*. p. 28. v. 18. scribe *Barroius*. p. 25.
v. 17. scribe *Crescens*. p. 28. v. 4. scribe *Bellaci*. p. 29.
v. 3. *Exhaustus* q. p. 44. v. 3. del. *Idem*. p. 46. v. 10.
scribe *Rorantia*. p. 51. v. 18. scribe *Toruum*. p. 53. v. 1.
scribe *Cursus*. p. 56. v. 1. scribe *Vidit*. p. 63. v. 1. scribe
Pluit. p. 67. v. 8. scribe *Marens*. p. 5. scribe *Mulinus*.
p. 8. à Româ conditâ. p. 22. Domo. Eâdem : atra.

De Bello Batavico
D E
Bello Batavico.

Liber Primus.

ARGUMENTUM.

Mercurius, non de liquidis Moderator Olympi

Visere, Bithonios, Marua Regna, Lanes.

Hinc Britici & Batavi sevas flammantur in iras;

Velut aqua, si impetu summa, riva, fedit.

Pro Maris impes o pugnat mox, cuncta virtus;

(classis & Harviaco Belgica visâ salo:

Berghensis Brinice, qua fluitur turbine, raris

Linguntur Dani littora rupta soli.

Gloria na ratul Londini rara Fidelis,

Et fera, & visusorum praelis pila, Ducum.

Æ Quores Mauris opus, sulcantia pontum

Robora, sulphureis Tormentis, facta procellis

Calliope veneranda refer. Tu Maxime Regum,

Sceptrorum Bellis, potens, Neptune subacti

B

Oceani,

Oceani, (Quem cinctis salo, Quem clava triumphis

Aeternum Tria Regna Colunt) Tu respice Carmen

Carole, Caruleas nec dedignere Camanas.

Jupiter, ut fama est, defixit lumina terra

Stellanti demissa polo, lustravit & Euri,

Et Zephyri, Boreaeq; plagas, Austrig; recessus;

Providus intentis effatus talia Divis.

Aequora frugiferas circumvallantia terras,

Ex omni diffusa fluunt quae Margine Coeli,

Vel Britonum Batavorumve latent oppressa carinis;

Imperium Oceani, Vasti commercia Mundi

Amborum moderata manu: Vaga flamina velis,

Et ponunt famuli tranquilla cubilia venti.

Per non concessos audaces rumpere fluctus

Hae gentes post terga diem solemq; relinquunt;

Siniatas rimantur opes, Arabumq; sacratas

Terrarum exuvias per pigra silentia noctis

Arctoꝝ, Scythique nives ac frigora ponti:

Getulum

Cetulum Maurumq; pecus pri a ur Eburnis
 Dentibus, atque *Ani* viduatur pulvere *Terra*,
 Quam *Maris Eoi* turbatus verberat *Æsus*.
 Dixerat, & celerem *Tegedis* emittit *Alumnus* :
 I, fuge, scinde *Natos*, *Zephyisq;* citatior alis
 Tum pete, perpetuo *Boreas* ubi frigore stringit
Odryfias torpente domos, *Mavortia Regna*;
Gradiuoq; refer *Supremi* iussa *Tonantis*.
 Rumpere moras, & sparge feri nova semina belli,
 Et *Britones Batavosq;* cie : Lata æquora misce
Armorum sonitu, cal gantique procellâ
Æra horrenda imple, spisso incessantia fumo
 Plusquam *Tenariis*, *Coe'umque* salumque tenebris.
 Ille volat ; tranatque plagas, *Orientis* amani
Ocyor aut *Euris*, aut lapsis *Ocyor* astris.
 Heic *Urbs* antiquæ consurgens æmula *Romæ*
Cærule *Lunatis* proscindit nubila conis :
Æmathiisq; jacent campi, quæis jura, *Senatus*,

Libertas Romana, & Brutus nobilis Umbra

Exequias habuere suas; heic vertice cano

Exuperat Rhodope nimbos, & sidera pullat,

*Est locus (ut Vates memorant) horrente sub **Hani***

Tempestas quo dira furit, quo grandine multa

*Agmina nimborum, **Boreas** ac nuda nivoli*

Bistonii premittit arva soli: Viduata decore

Sylva riger, mæstos ornat nec gloria ramos,

Heic fera bellorum facies, heic horrida surgunt

*Threicii Delubra **Dei**: Stant Mænia ferri:*

Æternum radiant ferratis Tempia columnis,

Armaque squallentes exornant undique muros:

***Pellæ**, celebres **Persarum** clade, **Sarisse**,*

*Antiquoque rubent immania sanguine **Pila**,*

***Partburumq;** Arcus pendent, Falcesque **Getarum**:*

Ares** quinetiam nitrato turbine **Glandes

*Ore graves **Tormenta** vomunt: sclopetæ minores*

***Musquetæq;** globos fumanti gutture fundunt:*

In statione manent præincta horrentibus armis
 Turba Vigil. Cæcâ præceps *Audacia* fronte,
Impetus, *Ira*, *Nefas*, testis pugionibus atræ
 Infidiz, Exanguis *Metus*, & *Discordia* demens
 Sacrilegis manibus gladios amplexa cruentos:
Invidia heic stabulat crines innexa colubris,
Morsq; paludatâ radians in veste coruscat.
 At Curram *Mors* intus habet: *Vis*, *Bella*, *Furorq;*
 A dextrâ levâque ruunt: *Fama* ante Jugales
 It levis, aëreas animant *Mendacia* pennas:
 Ponè subit tardo *Paupertas* squallida gressu,
 Et *Morbi*, & violenta *Fames*, & tristis *Egestas*,
 Ut primùm horrendo posuit vestigia recto,
 Belligero surgente *Deo*, *Deus* incipit *Ales*,
 Farorum consulta ferens, & dicta *Parentis*.
 Interea vario stipata sedilia Templi
 Implentur motu. Rabidum quatit *Ætria* murmur,
 Ac domus attonito fervet turbata tumultu.

Sic debellatum saevi quum flamma *Causi*

Linguunt fessa fretum, conceptis marmora ventis

Impacata tument, atque unda immurmurat undis.

Gradivus flammam cristato è vertice fundens

Sanguineos impellit *Equos*: Illi ocyus ipsis

Parthorum jaculis, ejecto sulphure plumbo

Bombardis, rapidisque ruunt pernicious *Euris*.

Infano nunc axe volans, ubi sole cadenti

Cantia rura rubent, ac *Doria Castra* minantur

Candenti de Rupe freto, tonituque tremendo

Torrent vicini canentia tergora *Duni*.

Illic ferali fonitu, *Nautasq;* sonoris

Accendit *Bellona* rubis: Torpentia, Belli

Præscia venturi, nec nōrunt *Æquora* fluxus:

Et *Thamesina* suis stupuerunt flumina claustris;

Diriguit *Medoaija* metu; Retroque cucurrit

Rhenus, & in Primos remeavit *Sequana* fontes.

Jam cadit omne nemus, Nympharum sacra voluptas,

Ob;

Obscuræque domus *Pannorum*, ac *Lustra* ferarum
 Ignotum sensere diem, nidumque repentem
 Deserit infœlix & pignora chara volucris,
 Semideumque genus frondentia testa relinquit.
 Sylvarum densis circumstipata coronis
 (*Biston* à ceù mota *Lyrâ*) subit accola rupis
Ornus, & annoso sequitur vestigia gressu
Quercus amata *Jovi*: *Charis* redimita racemis
Ulmus opaca venit, submissaque montibus *Ilex*:
 Atque *Abies* enodis adest, inronsaque crinem
Pinus amica comes, multisque incidua *Lustris*
 Umbriferæ dudùm procera cacumina *Deane*,
 Et *Sherwoodi* fastigia frondea *Saktûs*
 In vastas coiêre *rates*, habilesque *Carinas*.

Jamque novæ *Puppæ* fluitant: *Argentæ Tethys*
Puniceis Crucibus, vivoque incenditur *Auro*.
 Quinetiam videas unctis candescere proris,
 Auratôque senes cultu juvenescere naves,

Auguriumque veni, ut reliquias triumphos.

Sic piger exutus senio per gramina serpens

Erigit extemplo cristas, nova tergora spectans.

Mutatof,ue orbes, renovataque tegmina caude.

Has inter *Regina Maris* latera ardua tollens

Horrenda ac visu *exmenta* Immania, tardo

Incedit Rostro, dum lasso flamine velis

Immoritur ventus, pugnae felicitis honores,

Bellorum Exuvias, & ferrea vulnera monstrat.

Inferior stat turba ratum, proneque menda,

Et formidatis submitunt carbasa conis.

Sic quondam possessa diu per pascua Taurus

Grandævus graditur: contra bellare juvenis

Non audent torvi, nam multo cornua Marte

Attrita, atque horrent plagarum in pectore nodos.

Jamque propinquanti diris *Maerte*, *Batavi*

Surgunt *Indigene*, ac flammato undant *a Baccho*

Barbara commixtis celebrant convivia pugnīs,

Asper-

Asperaque expertis instaurant praelia *Cultis* amas amas
 Ebria sic nuda *Gentaurorum* agmina in *Ossam* elidit
 Crateras pronos in caesto sanguine fadant
 Quum bellatrix ces mitunt in vulnere *molast*
 Luxuriant sic caeleste *Diludia* coenae
Romulea, & lvent nigrantia pocula tabo
 Jamque laborantes auras ventosque fatigans,
 Spumea fulminis is sulcabat *capula* *Rostis*
Eboracus, tonitru qui *Belgica* litora quatit,
 Et *Gessoriaci* stagnantia dorso profundi,
 Tum *Batavum* gens tota tremis, visusque *Tridente*
Neptunus ruptis divulsa repagula vallis
 Frangere, & in trepidos fluctus immittere campos
 At subito pennis nebulosis advolet *Æneas*,
Opdamig, minas & vela rumentia profert,
 Dum *Britonum* *Harviacis* impellit linthea ripis,
 Vix tentat æriferas mordaci dente *Carinas*
 Anchora, cernuntur de summis carbasa malis

(Rara

(Rara tamen primum) vitreo fluitantia Ponto :
 Mobile mox crescit Nemus, ac minitantibus implet
 Sylvis omne solum, securum *Euriq; Britannis*
 Remigar, oppletum congesto fulgure, terris.
 Tum Pubes animosa fremit, sævitque juvenus
 Effera, jam *Caroli fortunam & Regna profundi*
His dextris portamus, ait; tunc undique fortis
 Accendit fortem, sociosque inflammat in iras
 Hortatu : trucibusque minis, pulchrâque fruuntur
 Seditione Rates, animataque Robora spirant :
     Sic, quum pellitâ succinctus veste *Colonus*
     Cerea castra premit, de limine murmure rauco
     Plebs glomerata ruit, seseque hortantur in ora
     Hostis, & inflatis infigunt spicula labris.
Vela trahunt alii, Tormenta Hi grandia tractant,
Hique legunt liquidos clamorâ voce Rudentes,
 Atque movent statione Rates : nunc ordine recto
 Æquora Bellatrix scindit Neptunia *Classis*.

Liber Primus.

11

Nec minus insultat Pelago *Basavia* : pandunt
Ceruleas vexilla genas : Errantia ludunt
Sanguineis metuenda notis heic suppara : *Pontus*
Ipse horrore silet : surgens obnubilat ora
Et latitat nigraque tegit ferrugine frontem
Phæbus, & attonito fugerunt Lumina Coelo,
Pressaque sopiti tacuerunt murmura venti.
Effulsero tamen, dirique arsero *Cometa*,
Qui Pestes, Qui fata Ducum, Qui Bella minantur
Accensis *Phlegetante* comis, vultuque cruento
Tristia vicinæ monstrant præludia Mortis.
Nauticus affurgens invadit sidera clamor,
Vocibus humanis major : stupefacta remugit
Terra, tridentiferum terrent dum *Classica Regem*,
Non sic *Romano* fremuerunt Agmina *Circo*,
Carcere quàm alipedes *Veneti Prasiniq;* citatis
Exhibere rotis : nec sic intrante *Theatrum*
Terrarum *Domino*, subsellia rauca crepabant,

Clas-

Clarisque percussum lacerabant guttura Coelum;
 Jam directa tenet protensas *Linea Classes*,
 Sulcati que gemunt candenti gurgite fluitus.
 Infringere *Rates*, ferratis *Era* procellis
 Eripuere diem; fumi nox incubat atrii
 Undis, Sulphurei glomerantur in æthere Nimbi
 Volventes densis navesque virosque tenebris:
 Discutit has tamèn, & fuscas illuminat Umbras
 Ignea *Glans*, lucemque edunt incendia Pinus.
 Fulminat interea *Tormentorum* horridus imber
 Detorquens malos, celsis pendentia malis
 Vela, Foros, *Apollustre*, Viros, & in æquora fundit
 Immanes volitant misera per viscera Navis
 Rupta globi: Nauta per hiatus lumina nocte
 Tartareâ graviora vident, cumulantur in alveo
 Hi: clamant alii, clamantum guttura *Nereus*
 Implet aquis: partes & fracta membra carinæ
 Hi rapiunt, rapit hos infesto vortice Pontus.

Hanc

Hanc subito victor *Parca* devorat haustu:
 Vix cuiquam evasisse datur, namque unguine pingues
 Per tædæ flammis cito lapsus ovariantibus ignis
 Personat, & tandem tremulis extinguitur undis.
 Jamque tuæ scindunt *Parca*, *Mors*, *vix*
 Fila suprema: tuum lugubri mutat amictu
 Purpureum Mors atra sagum; funesta cupressus
 Serpit, & excussa cingit tua tempora lauro.
 Quâ maestâ te flebo chori, Quo funera versa
 Musarum Martisque Decus? Tibi *Bellica* virtus
 Quanta fuit? Quantaque animi sub pectore *Dolor*?
 Te patria infelix, Te Turba novella tororum,
 Te mæstus *Senex* recubans *Gravatus* in *Strato*,
 Te maris litigulas circumcingentia terras,
 Te nota terra, Te Cœli machina iuget:
 Jam videas remeare Rates; hinc turaque *Cygni*
 Cessantim properant piceas evadere nubes
 Prorsus, & invitos cursu prævertere ventos.

Dum nova *Lausus* tenues ad ocella *furro*
 Postulat impatiens, ferrati turbine raptus
 Fulminis, ille decus patriæ, fortissimus Actor,
 Nobilis æquoreis occumbit victima Divis.
 Terribilis visu puppis, quæ vertice collo
 Multorum nemorum perituræ traxerat ornos;
 (*Opdam* *Dudoris* erat) nunc fertur in altam
 Eborati navem nebulosæ tegmine noctis.

Sic *Leo* fastidit vituli teneræque juvenæ
 Imbelles epulas: furor est in viscera magni
 Nobiliora bovis, mergique in corpore g. stir;
 Hæc torvi *Mauris* opus; pugna aspera fervet;
Mors jaculis instans, & *Acinace* sæva minanti
 Nil vulgare metit: Longâ ô dignissima vitâ
 Funera! at heu *Furia* rapuerunt flamina *Parcis*!
 Extemplo senis *Opdam* *Prætor* *Pinus*
 Eructat flammæ undas, Tormenta, Virosque,
 Accensasque trabes, ac fractis vincula malis:

Semineces Artus, Tabulata, Applustria, Transtra
Tum Coelo commixta volant: Extremus Æther
Horret, pumiceis *Nereus* caput abdit in antris.

Opdam hic finis confusâ nocte *Britanno*

A *Jove* correpti! Mediis consumptus in auris,
Exustusque animâ, vix tandem illabitur Umbris,

Qui sibi promisit tumidi moderamina Ponti,

Guineas & opes, & primi munera solis,

Captivumque *Ducem*. Furius ita percitus atris

Contemptor superum *Capaneus*, ad mania *Thebes*.

Invisz Moriens, flammania membra reliquit.

Tum nova descendunt *Oriane* Robora, *Smithi*

Sulphureis perfracta globis, sinuosa vorago

Circinat amplectens, vastoque absorpsit hiatus.

Devictis verò *Batavis* jam bellicus ardor

Cum *Duflone* cadit: Proras citò classis ab omni

Parte, fugâ celeri, patrias convertit ad arces;

Vela tument, tenuesque rogant crebescere ventos.

Præcipitat

Præcipitat tremebunda fugam sic *et* *per* agros

Anxia, quoniam timidis remanet si lucra plantis.

Classis at *Angli* *idam* non concedentia demens

Terga premit, sequitur nec devia Carbasia ponto.

Sic *Pompeianus* ferrur male providus error

Vitam *ex* *fareis* non eripuisse mari piis.

Heu secuta quies! *Facile* *in* *illa* *tota*

Regina incessura *Mari*, *Bara*, *is*, *subactis*,

Si submersisses fugientia vela profundo;

Tum nec captivas nave in littore, nec tum

Askus indignas vidisti. *et* *Briga* *catenas*.

Nunc demum furvis dehi in matmora salsi

Aulæis nox atra tegit, in grantibus Umbra

Complectens *Bara*, *is*, *fugam*, *Classique* *ruinas*.

Eboracus *Duxor* *Refrato* *fulgidus* *Auro*,

Devictique *ligans* *nummala* *Brachia* *vel*,

Equoreos *properat* *Frax* *summittere* *fascis*.

Inclinat *senio* *vergentem* *Scorpius* *annum*,

Præcipit

Angustus

Angustos jubet ire dies, canaque pruina
Gramineos convestit agros : jam pandere gestit
Turgentes *Lenas* opes, spumantque capaci
Dulcia *Musta* cado; fessos redolentia truncos
Poma gravant, gratâque exornant murice ramos :
Sylvarum flacceffit honos : ad sydera venti
Nunc Autumnales nigrantia *Cærulea* tollunt.
Quùm tandem pigris dispellens æquora proris
Approperat *Batavum* *Classis*, *Orientis* onusta
Messibus, & *Guinea* rutilis prædives arenis ;
Ingentes *Alvei* pretioso munere sudant
Roris odoriferi, quem scelix fundit *Idume*,
Et *pipere* atrato, & sylvis bene olentis *Amomi*,
Et *Nuce Moscatâ*, & fragranti cortice spirant.
Parva loquor, liquidas investant *Carbasa gemmas*,
Quas montes, *Aurora*, tui, quas decolor *Indus*
Mittit : Longinque fulgent pellucida *China*
Murrhina, Romanis quondam venerabile mensis

Delicium : melior fulvo *Carbunculus* auro,
 Quæque potens tenebras innatis vincere flammis.
 Heic *Adamas* durus Nativos fulgurat ignes ;
Cryſtallus, viridis maculis & *Jaspidis* ora
 Sanguineis distincta micant : *Topazius* illic
 Aureus, heic claris interlucetque *Smaragdus*
Cærulea Sapphirus ; cultellis fidus *Archates*
Lympheus atque *Hyacinthus* adest : candentia lucere
Concharum spolia, & mutata *Arbuscula* ponti,
Sardas, *Rubenusq;* trahens de sanguine nomen.
 Hæc *Classis* metuens hyemes, metuensque *Britannas*,
 Oceani Dominos, Lunar's munere flammæ
Noruaicis prudens *Danorum* allabitur oris :
 Nec mora, fundabat naves curva anchora : Portus
Eas Bergbenus opes amplectitur ulnis.

Sic quum cæde madens infestis unguibus instat
Accipiter, spinosa petit Dumeta volucrum
 Turba, nec imbelli meditatur prælia Rostro.

Circumcincta freto, & præruptis horrida saxis
Berghene, antiquæ contrà fera littora *Tbules*
 (*Tbule Romano* nunquam violata triumpho)
 Assurgit quondam *Cimbrorum* habitata colonis;
 Nunc castris munita, & formidabilis *Ære*,
Pro-Regis Dani sedes, statioque *Carinis*.
 Illic vesani furit inclementia *Cauri*,
 Attritaque quatit rupes & turbine terram,
 Et Pelagi metuenda quies; stat perfida fido
 Ore *Thetis*, pacisque malæ, Noctisque futuræ.
 Atque hyemis sæcunda tumet; mox agmine facto
 Naufraga certantes ineunt certamina fratres:
 Tum mare, nunc scopulos, bibulas nunc nudat arenas,
 Nunc auræ, coeloque tumentibus ingruit undis.

Jamque propinquabant *Berghenis* carbasa ripis
 Sæcæta *Angliadum*. Vexillum Regia puppis
 Ostendit; venêre *Duces*, grandævaque turba
 Nautarum, & *Reclori* astant: Insana *Juventus*

Præfurit, & *Batavum* nequicquam dividit aurum.

Sic olim *Juvenes* (testatur fabula) binos

Nondum devicti promittere tergora *Monstri*.

Tum *Dux* ignarus fandi, sed pronus ad arma,

Infit; Jam nudo ferro cogendus & igni

In mores & pacta *Danns*, Qui perfidus in *Nos*

Instruit infidias, & *Belgas* sædera contra

Protegit infandus. Nusquam Mortalibus *Æquum*,

Fas, aut cura *Jovis*! Comites, nunc fortibus ausis,

Nunc opus est, vidistis enim, nova machinâ vastos

Vallavit muros, vallavit machina classem,

Et classem & muros vallant horrentia saxa.

Ingentes tamen intus opes; heic aurea ferro

Vellera circumsepta latent. Qui munera charæ

Uxori pretiosa perit; qui clara puellis

Ornamenta suis, qui fulvæ pondera terræ,

Heic habeat; subito vocum circumtonat ingens

Hortantum fragor, & trepidantia littora quassat.

Dux

Dux Pergit: validas dextras, vultusque feroces
 Agnosco: Ite viri! Hostiles exurire Naves,
 Et trepidæ clausas *Berghenes* frangite portas!

Nec mora, munitos infesto tempore portus
 Intrant *Anglicæ*, *Belgis* immane minantes
 Ignibus *Æneis*, nitrati ac fulmine ferri.

Sic ruit in pecudes, armenta aut pinguis *Tygris*
Hircano maculosa jugo. Sic flammæ *Ales*

Incestant tepidos plumis & sanguine ventos,

Invadit nivei candentia pectora *Cygni*.

Innumera volitant glandes, at plumbea solem

Umbrat hyems: Trinas, Tormento interprete, gentes

Colloquium Lugubre tenet: mittuntur ahenis

Terribiles ex ore soni. Jam fulminat *Anglus*,

Jam *Danubius* de turre tonat, jam classe *Baratus*:

Densantur per inane vagis hostilia gyris

Nubila, & in spissam coeunt surgentia noctem;

Instat arrox *Anglus*, Puppis latera alta *Batavi*

Scandens, scandentem sævæ mucronibus hastæ

Detrudunt *Batavi*: sed vitæ prodiga pubes

Angliadum non tela timet, non vulnera sentit

Cruda, nec optatâ deflectit lumina prædâ.

Sic *Proles* generosa *Canum*, spumantia prendunt

Ora *Bovis*, fixique tenent, ac naribus hærent;

Aut lassant validis villosos dentibus *Ursos*.

Immemores lethi, memores defendere gazas

Eos pugnant *Batavi*, navesque coronant

Corporibus gladiisque suis, certique rueri

Divitias armis, nigrisve occumbere fatis.

Sic gemini *Reges*, armentorumque mariti

Bella movent *Tauri*, juxta quam candida pratis,

Præmia victoris, cubat intemerata *Juventa*;

Pectora lata fremunt, crepitant præcordia flammis,

Astât amor, plagasque & hiantia vulnera sanat.

Interea incertis lymphatam horroribus *Urbem*

Bella replent : Ignes cernuntur, & undique ferrum.

Jam votis delubra sonant, jam planctibus Aræ :

Incendit clamore vias, & ad æthera tollit

(Solamen solum miseris) *Plebecula* palmas.

Hanc lucem vidisse dolet, poscitque sepulchrum

Anxia turba senum : palletque rubetque juvenus.

Matronæ, teneri sexûs, decorisque pudici

Oblitæ, susæque comis, ac pectore nudæ,

Attonitam claris quatiunt ululatibus Urbem.

Sic *Thebana* cohors, patrio allatura *Lyæo*

Nocturnas de more preces; plangoribus implent

OEdipodionia resonantia jugera *Direes*.

Nonnullæ sponso defendere mænia suadent,

Hortanturque, unâque ruunt, Illisque feroces

Ostendunt parvos, Communia pignora, Natos.

Augescit *Britonum* tonitrus, crebèrque procellis

Tecta superba rapit, minitantiæ culmina cœlo

Frangens; tot certæ volitant quot ruders; mortes.

Hæc Mater tenerâ ducit cunabula dextrâ,
 Sedulâ jucundos longis miscere querelis
 Infanti somnos; sopitum proterit ingens
 Infantem matremque globus; non pectora restant;
 Nativò non ora loco, non ossa, nec attri
 Artus; deformi totum est in vulnere Corpus.
 Aspicias geminos libantes dulcia charæ
 Oscula Nutricis pueros: Quos verba ligatis
 Imperfecta sonis, & blando murmura risu
 Edentes figit glans, amplexuque revincit
 Ingenium crudele necis: sed adire misellæ
 Umbræ horrent Stygii ora Canis, crudique profundæ
 Sulcatoris aquæ prolixam visere barbam.

Jamque videt vano pubem indulgere labori
 Dædor, & incassum gazas sperare Batavas:
 Ire viros, Lætisque jubet dare lintea ventis:
 Illi indignantes mussant, ac suppara pandunt
 Irati: in superos iterant convitia Divos

Impia, frustratisque dolent discedere votis,

Tempore sic fero tranquilla noctis *Hiberni*

Præcingunt stabula alta *Lupi*, custode *Molosso*

Munita: infestos lautæ prædæ irrita ventres

Spes torquet, tenuisque fames, agnaque tremantes

Balatu: hûc illûc rabiosi turbida versant

Lumina, dum vacui damnant jejunia richus

Attoniti, quamvis curvos linquentia Portus

Vela *Britanna* vident, vix tum confidere *Belga*

Luminibus potuere suis, visuque sequuntur,

Æquoreos donec visa est lux cœcula campos

Jungere & extremi contexere margine *Coeli*.

At *Berghemensi* primo proripere Plebi

Vix latebrâ, & clausas referant audacia portas:

Stant tristes ante ora metus, pontoque vacanti

Horror inest, ac vela purant hostilia matres,

Vicinoque novas pelago crebescere Sylvas.

Sed labor *Angliacis* ingens exercitus oris,

Deposcordeq;

Depositaq; novo strepuerunt murmure ripae:
 Nulla minus requies: Operi hec intenta *juventus*.
 Curvatas junxere trabes: Incodibus illic
 Vasta laborarunt duri retinacula ferri.
Cyclops *Siculis* jurasses tela caminis:
 Irato formasse *Jovi*, vel *Maris* alienos.
 Currus, aut torvae radiantia *Pallades* arma,
 Scilicet ædificant immani mole *Carinam*,
Londinamq; vocant grato Cognomine *Cives*:
 Ac *Regi* donant æterni pignus amoris.
 Hæc non fulmineas jaculatas sulphure glandes,
 Ferratosve globos, aut sævi *Nereis* iram,
 Aut timet *Eolios* bæchantes æquorq; *Ventos*.
 Jam lætus properat *Thamesis*, fluxusque modesto
 Obvius, & cupidis *Londinum* circuit undis:
 At primum auratos habitus, lucemque coruscant
 Æquoreæ pavere *Deæ*, Turrinque minacem
Nympharum stupuere chori; mox flumine ludunt,

Et trepido celsos aspectant lumine malos.
 Tum propero gressu Pueri, Juvenesque senesque
 Ex vetulæ, cultæque Nurus, timidæque Puellæ
 Conscendunt: sed non prægrandia Robora tantum
 Mirantur, cæsas patriis vel montibus ornos,
 Quantum divino penetralia picta Colore:
 Namque ibi magnanimùm *Heroum*, *Britanumq;* verenda
 Ora *Ducum*, & priscos etiamnùm vivere Reges
Fulleri fecere manus. *Britannia* flavas
 Sparsa comas, palmas, & collum vincta catenis!
Romanis in rupe sedet, mox exiit omnem
 Barbariem, gestisq; novo florescere cultu
 Picta cutis, tùm longa viros toga, palla pudicas
 Exornat *Romana* nurus, Natosque decoræ
 Nobilitant Bullæ, parvasque monilia Natas.
 Heic *Regina* truces *Aquilas*, *Fascesq;* superbos
 Infelix tacitâ nequicquam respicit irâ.

Heic *Legio* moritura ruunt, horrescere pilis

Campos

Campos, & nitidi radiis ignescere ferri,

Paulum veniente, putes : cui pectora spirant

Vindictam, ac saevus crudescit sanguine vultus.

Vandicea tamen bellari praelia dextra :

Instaurat, suprema furens, & pulchra severis

Asperat ora minis : decorat sed frontis honorem

Ira decens, galeaeque jubar, cristaeque comantes.

Incedit simili peltata per agmina gressu

Thermodoontiaca bellatrix *Incola* ripae.

En ! Acies versa, nudoque carentia bustis,

Corpora trunca solo ! Stagnis nigrata cruentis

Gramina, & horrendo turgescunt flumina tabo.

Regina ast, (nunc blanda genas, atque ora serena,

Ora venenatam nihil horrescentia mortem)

Triste bibit fatum : morientia lumina credas

Deficere, ac niveos etiam pallefcere vultus.

Palmiferâ grândævus adest *Josephus Idume*
 Longum emensus iter : canos (en!) *Insula crines*
 Protegit, exhaustatque genas argentea barba.
 Heic venerabundi servant vestigia *Reges* :
 Heic captat (sic visa) viri *Plebecula* vocem
 Et sacros ex ore sonos ; juvenescere capit
Spinus odoratis brumali tempore *gemmis*.

Aspice jam Civile Nefas ! Ecce arma *Severus*
Albinusq; movent : heic *Miles* fulget *Eons*,
 Heic *Britones*, *Gallisq;* truces ; Quod *Phæbus* uterque
 Lustrat, & intortis *Nereus* circumligat ulnis
 Præmia victoris : perfusæ pulvere tristes
 Non sese agnoscunt *Aquila* : manus (Ecce!) *crucore*
Romano Romana rubet, credasque fragorem
 Bellantum laceros *Cæli* petrumperè nimbos.

Pattealiâ Albanus Legati jussa profani

Despicit,

Despicit, ac sævos haud inscius accipit enses
 Pectore. Carpe domos Superum, sedesque beatas
Martyr amate Deo! Nequicquam Edicta Tyranni
 Dura vetant summos ignes, cinerique sepulchrum.

Constantinus adest (ortus de gente *Britanna*)
 Murice præfulgens, solioque effultus *Eburno*?
 En! Juvenile decus! Majestas laurea frontem
 Mixta pudore tenet; crines, oculique nitentes
 Dulce micant, vernantque novâ lanugine malæ.
Hic Pisis dat fræna seris, *Hic jura Sicambri*;
Hic fugat immanes *Romano* limite *Gothos*,
 Et nova submisso disponit vincula *Rheno*.
 Jam latus *Euphratæ*, jam *Caspia* limina frangit,
 Raptat & *Assacidum* trepidanti fronte *Tiaras*,
 Atque catenatis scandit *Capitolia Persis*.

Everfas (En!) Orbis opes, Mundique ruinas!

Imperium

Imperium per tot quæsitum prælia, per tot
 Servatum cadit heic. *Siria* vastatur *amans*,
 Tractus, *Toumei* sudant ubi balsama *Rami*,
Vandalicis fumant tellus *Assuensis* flammis,
Carthago incolit, *Hippo*, sanctique *Catonis*
 Urbs summo consumpta rogo. Superata catervis!
Arctois *Europa* jacet, *Britannia* sævos
 Respicit à tergo *Scotos*, à fronte ferocem
 Prospicit infidis venientem *Saxona* velis;
Saxona ab incurvis ducentem nomina cultis,
 Carpit iter *Rhodanus* nullo cum murmure victus,
 Et Dominos flexo veneratur poplite *Francos*,
 Heic *Tagus*, auratis quondam invidiosus arenis,
 Stagnanti tumidos exhorret gurgite *Gatthos*,
 Heic riget *Eridanus*, timet ac nè stantia demens
 In *Phaetonteas* vertantur flumina guttas.

Sed *Stilicho* fortis; *foelix* atque *Atrius* armis
Strepteno relevant labentem à culmine *Roman*.

Tandem fessa ruit; *Turmasque* fluentes *Getarum*
Barbaricas *Fidivina* lavant; *Hunnig*, cruenti
Romula commixtis incessant atria *Gothis*.

Heu! Ubi consilio *Patres* ac *Marte* vèrendi
Jura dedere *Globo*, bellivo aut pacis habenas,
Barbaries pellita sedet; dum *crinigea* *Isri*

Accola Romanas calcas sub pulvere *Laurus*.

Vortiger *Hengist*q; suas in foedera dextras
Jungunt; *Hengisti* manifestum est cerbere ficto
Ore *Nefas*, mentemque malam, fraudemque futuram.
Mox *Tbaneffis* fugit, & timidum caput abdit in *Urnâ*,
Tueda cruore tumet, dum sanguine decolor *Humber*
Arma virum, laceros artus, & corpora volvit.
Spe potitur tandem *Saxo*, *Britonumq;* ruinis

Crescit atrox, ponitque novi fundamenta Regni.

Heic *Britici* fallax Ponti spectatur Imago:

Candida præruptis attolli littora saxi,

Mentitosque novis spumis albescere fluctus,

Et scabris videas illidi cautibus undas.

Jam Classes fluitare putes, ac vela profundum

Umbrare, ac remis properos incumbere *Danos*;

Et raudas resonare tubas, camposque *Britannos*

Purpureis undare vadis, & crescere cæde

Sætonicâ mæstis etiamnum flumina ripis.

Ecce *Aluredus* hic est! cui fato excelsior omni

Mens generosa fuit, plebeio tectus amictu

Danica castra subit, mox plectro cepit eburno

Sollicitare *Lyram*: credas trepidasque movere

Chordas, ac tenues nec non efflere querelas.

Effusi passim *Daui* per recta, per agros,

Succiduo venere gradu; quæis ora tuebant

Puniceis distincta notis, & egena soporis

Turbida nocturno rubuerunt Lumina Baccho.

Rex inter Proceres recubat (sed dextera vastum

Pro sceptro Cratera tenet) fretusque triumphis,

Saxonis in media senium sibi destinat Aula.

Heic *Esbeldredum* tractantem sceptrum videres

Materno quæfira dolo. Trux omnia *Swannus*

Obruit, & religat ferratis *Saxona* vinclis.

Consilium Rex triste vocans, extrema movebat

Nequicquam; infelix tandem supremaque virtus

Accendit miseros: Ignavos cadere *Cimbros*

Noctu, & famineo statuunt excindere ferro.

Nox ruit; ast horret Tellus ac sydera noctem;

Aurea *Luna* fugit; radios abscondit amicos

Obscuri jubar omne poli; tacere volucres

Obscenas : timuit ferali gutture *Bubo*

Funereos ululare modos. Gens *Danica* somno

Viſta jacet : tacitis torpentia pectora cultris

Matrona invadunt : languentia lumina *Danos*

Sopitos aperire putes, veniamque rogare ;

Heu frustra ! in ſolam paruerunt lumina Mortem.

Nil valũere preces ; ſævi *Plebs* ebria *Swani*

Purpureas vomũere animas, crasſoque cruore

Urbanos tinxere *Lares* ; videasque repente

Ruſtica ſanguineis ſtagnare *Mapalia* rivis.

Heic *Danos* acuit ſœlix in bella *Canutus*,

Jam patrio de more furens : heic *Martius* ardet,

Atque ſecurigeros hortatur *Saxonas* Heros

Edmundus ; pugnat Miles, fixæque phalanges

Dant animas, at terga negant ; dum cuspide cuspis,

Et clypeus clypeis , atque enſe repellitur enſis :

Corpora caſa jacent, grandique abſciſſa bipenni

B rachia ; ſucciduis labuntur tempora truncis.

Panditur Infernum *Chaos*, & Telluris opertæ

Regna patent; solio Nigri *Regnator Averni*,

Et juxtà Mors atra sedet, tristisque Coronâ

Apparent *Umbra* : stat formidabile frendens

Suavis atrox ; cædesque sinit spectare cruentas

Lætior, atque suum sua crimina vincere *Natum*.

Horsus & *Hengistus* dejecto lumine mæsti,

Et fraudis memores priscae, properata *Nepotum*

Fata gemunt, crebrisque humectant imbribus Ora,

Sera cadit cæsis dum *Saxo* piacula *Cambris*.

Libri Primi Finis.

DE

DE
Bello Batavico.

Liber Secundus.

ARGUMENTUM.

Angliadum rediens Classis, propè littora Thules,
Antiqua, Æoliis obruta pœnè Atidis.

Res jactat Pictas Septena Provincia Navis,
Piscigenumq; do: et grandia gesta Virum.

Bis duo pugnatur soles; gens utraq; fessa;
Tormenti; sonus littus utrumq; quatit:

Certa'um est iterum; primusq; Ruterius Ipse,
Hollandique Vagi terga dedere fugâ.

JAM Mare proscindunt Angli, Thulesq; propinquæ
Alba Caledonios umbrabant Carbasa fluctus;

Dum placidi jacet unda freti, tranquillus ab antris

Mittit Hyperboreis spirantes mollius auras

Æolus, infanstaque latent fastigia terræ,
Nulla nec infidi cernuntur littora *Cimbri*.

Jamque sub occiduis, exacto tempore, metis
Sudans folis equi, proutque cubilia *Plæbe*
Emeritis calefacta rotis, quum densior imo
Exsurgit nox pigra Mari, subitòque serenum
Infecit Cœlum, non rarefcentibus umbris :
Tempestatiferi ludunt per cœrula *Porci*,
Etvolvunt tremulo curvantia tergora salso :
Nec non in pisso venientes æthere venti
Lene sonant, primasque struunt per nubila vires :
Turbatis hinc horror aquis, *Lunamq;* labantem
Concitatæque tegunt mærentia sidera nubes.
Mox volat horrendum stridens nigrantibus alis
Caurus, & æquoreos infano turbine campos
Verrit atrox, magnoque attollit murmure Pontum.
Nec minor irrumpens *Boreas* bacchatur ab oris
Arctois, Pelagusque rapit, vastumque retundit

Æquor,

Aquor, & iratos torquet cum foenore fluctus;
 Non *Euri* cessare minæ, non imbris *Auster*
 Crebris sævus abest; luctantes nubila vexant,
 Excuriuntque novos validis concursibus ignes.
 Jamque *Ratis Reflor* clamat, (sed rauca boatu
 Flamina, & adversæ vocem rapuere procellæ)
 Incertusque sui jubet hoc, mox imperat illud,
 Mentis egens; cæcas sequitur tum nescius undas,
 Heu frustra *Chartam* spectans, *Clavumq;* negantem
 Imperium lassans! timet aut occurrere saxis,
 Illidive vadis, vel hiulci ventre *Profundi*
 Convolvi, ventique minas Coelique ruinam
 Tandem oppugnatae dissolvere membra carinæ:
 Interea horrifonas ad Cœlos erigit undas
 Pontus, & immani jam jam propè sydera dorso
 Frangitur: interdum stygio patefactus hiatu,
Nympharum thalamos, nudasque ostendit arenas.
 Sternitur interdum resonans, nullique *Tyranno*

Paret, & albescens natis æstuat iris.

His agitur vicibus freta per spumantia *Classis*,

Nunc, velut aërio *Tenariffæ* vertice, stratas

Undarum valles, ac proutum despicit æquor.

Nunc, ubi demissam *Nereus* circumsteterit altus,

Suspicit inferno superas è gurgite sedes.

Antiquum rediisse *Chaos*, veteresque tenebras

Penè putat *Natura* Parent, denso agmine fluctus

In fluctum contra ire videns, in Nubila nubes,

In ventos ventum, subitumque in solmina fulmen.

Hæc miseris (mirum dictu!) Discordia sola

Succurrit; nam quum Naves evertere fluctus

Instat ovans, fluctus properantibus elevat undis,

Dantque viris (tristem quamvis) vaga fulmina lucem,

Omnis & à cunctis surgit Ratis ardua ventis.

Viderat hoc *Castos* Regni Gentisque *Britannæ*

Angelus, & charam gemit conversus ad *Arbem*,

Dum meminit *Pestem*, ac venientes horruit *Ignes*:

Non

Liber Secundus.

41

Non roseo manet ore decor, nec crinibus auram
Diffusis Regale micat, nec fulgure gemmæ
Alati radiant humeri; sordescit amictus,
Gratia nulla Comis, largo deformis fletu
Ora Natant, Pontique madent aspergine pennæ.
Hic, ut erat tristi turbatus pectora casu,
Constitit æthereæ supplex in limine sedis,
Effuditque (dium vocis singultus apertum
Intercepit Iter) tales é pectore voces:

O Tu stelliferi Rex & Fundator Olympi,
Qui Mare, Qui Terras, Qui Dissona flamina, puros
Qui Nuru moderare Polos! Justissime, nullæ
Te Causæ latuère, Parens, miserere meorum
Anglorum, rapidâ dirus quos *Eolus* irâ,
Et *Nereus* totis perituros opprimit undis:
Reliquiis his parte, Pater! Non deprecor atram
Londini Pestem, meritæve incendia *Flammæ*,
(Nec mihi fas certas *Fatorum* flectere leges)

Hos

Hos saltem liceat properanti evadere morti !

Dixerat : ac auro squalens & Iaspide Limen
Procumbens madido ore terit : non illius æquas
Rex Superum spernit curas : Conflata recessit
Tempestas, liquidis riserunt salsa lacunis,
Assuetas venti sedes & Nubila Nôrunt,
Atque serenatum lustravit lampade Coelum
Phæbus, & effusas radios vibravit in undas.
Et tandem trepido respirant pectore Turba
Nantarum, ac tacitis venerantur *Namina* votis :
Pristina pallentes ornavit purpura vultus,
Et refluxo tumidæ salierunt sanguine venæ.

Intempestivis sic ulla Roseta pruinis
Flaccescunt, lassoque cadunt languentia collo ;
At si clara dies, *Zephyriq;* tepentia vitam
Dona dabunt, tum colla levant, ac ora supinant,
Et nova mutatis elucent germina capsis.
Jam piget hybernum contristat *Aquarius* annum,

Stringit

Stringit & incultos brumali fidere montes,
 Nudatosque agros hirsuto vestit amictu,
 Et religat vitreis torpentia stagna catenis;
 Quum *Bataui* & *Dani* *Briticis* nova bella minantur,
 Et conjurati veniunt in foedera *Franci*;
Franci de torvis gentem duxere *Sicambri*,
 Qui Postquam pulsus coluere Novalia *Gallis*,
Romanos tenuere *Lares*, *Aquilamq;* senilem
 Victrici fovere manu : Sed Nobilis *Ales*
 Evolat, inque ruis degit, *Germania*, *Sylvis*,
 Et struit *Austriacis* mansura cubilia petris.
 Antiquos *Dani* spirantes pectore *Cimbros*
 (Quos quondam timidae tremuerunt mœnia *Romæ*)
 Emisere olim *Pyratice* vela per undas,
 Tandemque infandis tetigêrunt littora proris
Saxonidum, *Scotosq;* sinus ubi sanguine multo
 Non duraturis posuere sedilia Regnis.
 Jam *Cimbros* mentitur Avos de prole *Molossâ*

(Tantum

(Tantum inter cyathos & grandia pocula foris)

Progenies, *Domitis* Ignava pedissequa *Belgis*.

Indent nunc *Batavi* Navem (*Septena Provincia Nomen*)

Picturisque novis, vivisque coloribus implent,

Civilis ciet heic *Batavos* priscosque *Sicambros*:

Romanus Legatus adest, *Mavortia* Campis

Signa movens; fugiunt *Batavi*, fugiuntque *Sicambri*

Degeneres: collo dignos innectere nodos

Heic tentat *Civilis* iners, & quaerit amicos

Infoelix, frustra certus suspendere, Ramos.

Sed tandem merito solvit sua guttura cultro.

Parte alia incedit titubanti *Hollandia* gressu,

Flammato remulenta *Mero*; non spirat *Amomum*

Crinis: Crinis enim fusus per terga *Butyri*

Nativi guttas, *Batavica Balfama*, sudat.

Retia dextra tenet, pannosum *Laeva Bisaccum*

Magnificos confessa *Patres*; Quis vivere solo

Pisce fuit, (*Briticis* piscis deprensus in undis)

Et mendicato per *Gallica* Compita *Pane* :

Non *Maris Eoi* spoliū, sed *Salsior* aures

Largas tendit *Hæc* : sub vilibus *Incola* pannis

Lens piger & tūtis latuere *pediculus* antris.

Heic *Oratores* in *Regna Britanna* *Minuti*

Atque *Humiles* mittunt *Domini* ; qui poplite flexo,

Vertice *Nudato*, submissa fronte rogabant

Numina (*Famineis* docti procumbere *plantis* !)

Auxilium *Angliacæ* *Divæ* *Regnantis* *Elizæ*.

Cæsaris oblitus *Caroli*, *Regis*que *Philippi*

Immemor, in mediâ *Dictator* *Orangius* *Urbe*

Obstrepat, *undigenas* poscens *suffragia* *Nautas* :

Sclopetis armata manus, sed *criminis* *ultrix*

Eumenis à tergo est, animam missura *rebellem*

Ad nigros *Manès* & *Iusti* *Judicis* *Urnæ*.

Hornius heic *plebem*, *Comes* atque *Egmontius* *illic*

Accendit, micat heic *Albani* *stricta* *securis* ;

Colla *jacent* *abscissa* *humeris*, *vitam*que *Nocentem*

Effundit

Effundit fixis pauper plebecula furcis.

Jam Sol protendit vernas vicinior horas,
Et longum jubet ire diem; *Natura* solutos
Pandit amica sinus, humentia gramina pratis
Mollior aura foveret: *Progne* suspendit inanem
Ipsa redux peregrina *Larem*, sylvisque renatis
Garrula pennigeri modulantur carmina cætus.
Arridet tranquilla *Thetis*, Currumque madentem
Æquoreus Regnator agit, Delphines habenas
Puniceas tendunt; norantia Numina Ponti
Nereides, geminusque natans ad spumæa *Triton*
Frena, procellosi petulantia murmura falsi
Incertosque vetant ventos attollere fluctus.
Quum lætus *Princeps* & Dux *Ammarius* altam
Conscendunt pariter sælici sydere *Classem*;
Imperiis animisque pares, par gloria rerum
Gestarum, serpuntque pares per tempora *Laurus*.
Sic gemini quondam, Sparta gelidique relictis

Liber Secundus.

34
47

Euræ ripis, movērunt prælia *Frates*.

Aut sic, *Dardaniam* certi perfringere *Trojam*

Tydidēs, armisq; vigil comes ibat *Ælissēs*.

Stipati fervent *Portus*, seseq; *Valentes*

Præcipitant in transtra *Viri*, *Thameffs*q; coruscat

Terribili fulgore parens; obtexitur umbrâ

Velorum rubicunda dies, auræque susurros

Debilis, & fessos consumunt *Carbasa* ventos.

Et jam pande viros, nostræque insignia *Gentis*,

Quas, quantasque mantus animosa *Britannia* misit,

Calliope, serosque doce, tu *Diva*, *Nepotes*.

Invictas invicta dabat tum *Cantia* vires,

Vexillo stat grande *Nemus*: *Sussexia* *Nautas*

Armat, eis *Nigrans* transfixus arundine *Pardus*:

At non antiqui *Navalia* *Robora* *Portus*

(Utr quondam) jam *quinq;* dabant; namque incola muris,

Rarior; & *Trinas* (*Bruiſi* gestamina *Magni*)

Aproperat portans *Nemorosa* *Hamptonia* *Tigres*;

Et

Ex *Warrenorum* prælustis *Surria* signis:

Advenit, & *Nivea* fulgens *Dorsettia* Turres:

Nec non Navisfragis ad sunt, *Cornubia*, saxis

Turba tuis, latitat Quæ Ponti littora circum

Infidi, & sævo ridet clamantia fluctu

Ora virum, raptisque replet *Magalia* prædis,

His gentilis honos *Geminus* *Luſator* arenâ.

Sub *Flammante* Pharo misit *Devonia* turbam:

Bereſia tu validos, Tu *Sommerſettia* Nautas

Scripſiſti: eſt illis frondente ſub *Ilice* *Cervus*:

His ſignum tepido *Virgo* nitidiſſima *Fonte*:

Sub ſcuto antiqui venit *Gloceſtria* *Clari*,

Atque *Coronatis* celebris *Wiltonia* *Saxis*,

Nec non ſub *Torvo* foelix *Oxonia* *Tauro*,

Nec non ſub niveo tu *Buckinghamia* *Cyeno*.

Et *Londinenſes* incedunt ordine *Cives*,

*Sanguinea*q; *Crucis*, circumſtantesque *Dracones*

His *Gemini* ferale rubent, *Gladius*que verendi

Pauli triste micat; sanctamque *Essexia* portas
Vexillis *Helenam*; celeri *Norfolcia* vectum
Delphino Tritona gerit; *Suffolcia* solem
Surgentem, doctique *Cami* vetus *Accola Laurum*.
Inde ferens *Bedforda* Aquilam, *Cervosq;* nitenti
Ludentes Hertforda vado: *Huntingtonia* sylvis
Exibat; viridi cui *Cinthus* fronte coronâ
Venator, cinctusque Comes *servisse Molossus*.
Northampton *Pardusq;* duos *Turrisq;* minacem,
Pugnacemq; Canem cum lævo *Leistria* *Tanro*,
Sulcantemque fretum diyes *Lincolnia* *Navem*,
Verrucemq; album veniens *Rutlandia* gestat,
Hirsutumque ferox *Ususum* *Parvicia* villis;
Auratumq; vehis *scelix Herefordia* *Vellus*,
Incurvamque *pyram* multo *Figornia* *foetu*,
Et prorepentem densis *Staffordia* sylvis
Veste pruinosa indutum gerit *Heremitam*,
Falconem jactat *fecunda Salopia* *signis*,

Derbia tunc *Aquilam*, cui sævis unguibus *Infans* :

Advenit & forti tum *Nottinghamia* turbâ,

Terra superba viris, vexilla *Robertulus* implet

Arcitenens viridi succinctus veste *Cucullus*,

Jam *Framea Eboraci* (mea Patria) terra coruscat

Flammanti ; *Latiis* quondam præclara *Maniplis*,

Vitrici & *Legione* potens ; *Terra* inclyta bellis

Scotorum, foelix animosâ prole virorum,

Magnanimis illustris equis, *Catafractus* adornat

Cumbrenses ; & *Lancastres* *Diademata* *Trina*

Sanguineis portant *trinis* transfixa *sagittis*,

Littore fumantem puppem *Vestmauria*, binos

Pugnantes clypeo *Northumbria* torva *Leones*.

Atque *Coronatam* *Dives Dunelmia* (sancti

Cuthberti quondam sedes, dum fata manebant)

Dat *Mitram*, præsumque viro dat *Cestria* *Pardum*.

Montibus acris & ruptis *Cambria* saxis

Adproperat : *Gens* O ! tibi quas, fortissima, clades

Romanus,

*Romanus, Quas Pictus atrox, Quas Sæco cruentus,
Quas Scelus, Quantasque dedit Plebs barbara Sævis?
Nec tu tota jaces, O prisca vera Britannæ
Progenies, ignara doli, fraudisque nefandæ!
Fert placido jam prima sinu Pembrocchia Cymbam,
Quâ Matrona sedens, rorantia pectora remis
Admotis tangit: fulvo coma gratior auro
Irreligata nitet, cupidis ludibria vengis.
Merlinumq; senem portat Cærmardina vatem:
Flammiuomensq; suis signis, Glamorgana, Tarris:
Et Moimathenses gaudent tres fesse Coronas,
Armataq; manus totidem: Brechnochia scuto
Ostendit vigili Tentoria subdita Gallo
Cardiga scruposa Sirenem rûpe sedentem;
Ac Montem Radnorâ tenet, cui culmine pastor
Lætus agit pecudes; & Montgomerya frementem
Gestat Equum: simas tres Merionetha Capellas:
plintia cum Cærerem, Neptunum Denbia Ovum;*

Et tres ~~auratas~~ Aquilas ~~Carthaginiensis~~ portat :
 Jamque ~~parus~~ trepidæ, ~~puerique~~, ægrique ~~parentes~~
 Funduntur mixti, summoque in litore pendent,
 Immotique hærent : at gaudia vincit amicus
 Patre mortuus, pendentque oculorum in margine fletus :
 Ut verò notum ~~Puppis~~ Prætoris signum
 Edidit, & ventos ~~Boreas~~ immisit anhelos,
 Implevitque sinus tumidos, movitque carinas,
 Dant gemitos, mæstumque ~~vale~~ : resonantia reddunt
 Saxa ~~Vale~~, redduntque iteratos litora planctus.
 At ~~Matrum~~ male sana cohors, quas provida molli
 Effinxit ~~Natura~~ luto, manantia solvunt
 Lumina : Montanæ veluti quum vere repenti
 Sole novo perire nives : mox candidus imber
 Vertitur, & primos glacies reminiscitur ortus.
 Dum possunt visu properantia vela sequuntur,
 Ut nec vela vident, tacitos sub mente susurros
 Concipiunt, longisque adeunt sic Carbasæ votis :

Continuat *Classis* cursus, ac copia *Ponti*

Jam datur, & canos credas vanescere montes

Inde *Decem* nimium tardas arcesse *p̄oras*

Ad *Plymuthensem* Princeps divertitur Urbem.

Remigat interea placidas *Aumarllis* undas,

Et mare, *Flandriatæ* æstu quod proluit oras,

Proveniens tandem sulcat; nunc *Phæbus* anhelans

Nigrantes populos; aliūque revisere *Mundum*

Festinat, *Nereus*; novis involvitur tūbris.

Vix reserata dies tenebras ac sydera pulsat,

Et retulit rediens *Exploratoria* Navis

Vidisse emissas *Belgarum* classe *Carinas*.

Quo semel audito, sinuosa volumina ventis,

Et totos aperite sinus, ac lintea jussit

Ductor, & *Æolios* gaudet crebrescere *flatus*.

Vix *Coelo* medios *Itan* vibraverat ignes,

Quum *Batavum* denfos cernunt ad littora *Malos*

Ostende; scindunt properi retinacula *Belge*,

Et subito accitos dictis accendere Nautas,

Dux cautus scitusque maris, *Ruterius* infit.

Jam tempus (ni fallor) adest quo prodiga vitæ

Armorum rabies, bellicque innata cupido

Hostili nocitura *Duci*: Tibi militat Ipse

Æolus, & gratos tollit tibi, *Patria*, fluctus:

Hinc *Tormentorum* fit vanus aheneus *Ordo*:

Inferior, tantum quo formidabilis *Anglus*:

Adde quod infidæ latitant sub gurgite *Syries*,

Et *Brevia*, *Angliacis* semper metuenda *Carinis*.

Nec nostri immemores vela auxiliantia *Patres*

Emisere, citis scindunt quæ cæcula rostris.

Si non ista movent, *Patriæ* trepidantis *Imago*

Vos moveat, teneri charâ cum conjuge *Nati*

Credite vos vinetis clamant post terge ra palmis.

Hanc gentem *Invisam*, atq; inimicam exscindite classibus,

Avia tum *Batales* horretunt æquora *Nautas*,

Quâ *Sol Eas* à carcere concitat axes,

Et quâ discedens tepidis immergitur undis.

Nec minor interea totis *Amarlius* armis

Accingit sese in pugnam : tum talia fatur.

Magnanimi *Comites* (nec vos stimulare necesse est
Hortatu, meritas ultro jurastis in iras,)

Nunc optata *dies* lucet, quæ vindice tandem

Nos jubet ingratos ferro fœcenare *Batavos*.

Navibus innumeris audax, & fretus *Iacchi*

Ignibus Hostis adest ; vos nigri Nescia Lethi,

Vos *Viri* veris accendit vivida *Flammis*. —

— Vicinus. En ! Facies, torvumque minantia cerno

Lumina, sanguineis videoque paludibus altos

Restagnare foros, *Batavas*, incendia classis

Incestrare polum, semiustaque corpora volvi

Æquore, & in medio sumantia fragmina ponto.

Dixerat : assensere viri : tunc omnia ritè

Disponit, pugnaeque dabant *Signum* utraque *Classis* ;

Vela legunt, vastaeque ligant vaga Lintea malis.

Sic *Juvenes*, sacros videt quum *Græcia* ludos,
Ardua *Pisais* aptabant membra palæstris.
Progressæ insultant adnantes ordine *Turres*
Æquoreæ; tum quæque *Ratis* *Coccygæ*, superbum,
Purpureasque *Crucis*, totasque expandit *Honores*;
Lætum pacis opus credas, agilemque choream
Ducere commoto fulgentia *Rostra* profundo.
Jamque propinquabant adverso tramite *Classes*,
Horrendusque *Virum* clamor, clangorque *Tubarum*
Æthera turbabant, ululataque *Tympana* raucum
Carulos tacitis *Cives* egere lacunis.
Extemplo Cœlum, & *Neptunia* Regna tremiscunt
Tempestate novâ: liventia nubila *Naves*,
Ferratosque vomunt rurulanti fulgure nimbos.
Haud secus hostili concurrunt agmine fluctus,
Quum *Briticis* immane fremens furit *Æolus* undis,
Inde *Brigas*, *Scotusq;* tremens contermina lugent
Jugera, mox mediis deflent *Magalia* stagnis.

Nec meminere maris, tam vasto ad praelia nisu,
Incumbunt *Nautæ*, vacuantque operantque vicissim,
Sulphureis *Tormenta* globis, Tonitruque tremendo
Coelorum convexa movent, soliumque *Tonantis*,
Mors timidum fortemque rapit, dum *Plumbæ* aris
Bombardis latoque *Foras*, tabulatæq; vetrit
Turbo; *Caledoniis* *Boreas* impactus ab *Ætæ*
Verberat *Hybernas* haud tantâ grandine terras;
Transmissique *Globi* lætæ per viscera pinus
Plurima fata ferunt, nec in unâ morte quiescunt:
Glandibus occurrunt *Glandes*, ac irrita perdunt
Vulneta; conglomerant *Nubes*, secernitur aurâ
Ipse *Dies*, rutulæque imitantur fulmina *Massæ*.

Aurato *Harmanthus* proscindens æræ Conq;
Henrico in magnâ vehitur: quò carbasa tendit
Ferreâ tempestas reboat, truculenta gravatis
Tormentis *Bellona* volat; semiustaque membra
Fumantesque trabes summis in fluctibus exant.

Hæc inter tacito properabant remige *Puppæ*,
 Fomite Sulphureo, multoque bitumine fixæ;
 Quas celer *Henrico* ferratis unguibus Hostis
 Affigit *Batavus*; Pestis *Vulcania* passim
 Ex templo crepitans glomerata incendia volvit,
 Arque implet dispersa foros: circumdata *Pubes*
 Tot flammis sine mente stupet; *Gregis* ipse *Minister*,
 (Vir venerandus aqua cupidus non igne probari)
 Infanos hortans *Nautas* irrumpere fluctus,
 (Noti flammæ cohibere novas) it primus in undas;
 Increpitans *Harmanus* adest, & voce manuque
 Adjuvat, ac miseræ retinebat fata carinæ.
 Perque ignes tantos, & tanta pericula Ponti,
 Providus, *Angliacis* etiamnum adduxit arenis.

Jam medios ruit in *Batavos Aumarlius* heros,
 Igne truci, tonitruque viam furiosius urgens;
 Eminus hos certo, tormenti cominus ictu
 Perforat Hos: His affixâ *Flammante Carinâ*,

Dat propriis ardere rogis ; lacerasque cohortes
 Obvia squammigerae damnat jentacula turbae ;
 Itque reditque ; et iam partes divisus in omnes,
 Dux & miles adest : seque indefessus agendo
 per *Batavum* rotat omne pecus ; populoque silenti
 Agmina inexplato fundebat millia ferro : (amnes,
 Haud secus ac *Humber* , glomerant cum montibus
 Exit atrox, immane boans, atque, obice rupto,
 Volvitur, & miseri sternit nova vota *Coloni*
 Gramina, succiduosque rapit cum matribus agnos.
 Tempestatiferis accedunt tota carinis
 Gens *Batavum*, totaque tuz, *Zelandia*, vires,
 Obsessumque tenent ; Is inexpugnabilis obstat,
 Angustus Ratibus, telisque arctatus, anhelans
 Fulminat ; ut quondam Phlegraeis *Jupiter* arvis,
 Aethera terrigenum prole invadente *Gigantum*.
 Magnanimus subit *Holl'fius* (Qui fidus *Aetates*
 Et comes usque *Ducis*) reboantia pondera ferri
 Su' phurei,

Sulphurei, velut *Ætna*, vomit; quot ab *Ære* gravato
 Nitrati tonuere globi, tot vulnera *Belgis*,
 Te tque volant mortes: sic sævo sydere freta
 Gentes haurit hians jejuno guttute pestis:
 Temporibus variis, vario sub schemate natos
 Unâ morte premit, fractisque exuta carinis
 Impingit *Stygiis* etiamnum corpora transtris;
 At globus infelix densis intervalat umbris,
 Abcissumque rapit per nubila spissa lacertum;
 Invenit nihil *Ille* gemens miserabile membri
 Quod reliquum; largamve infesti vulneris *Undam*,
 Instauration pugnæ, armataque *Dextera*, damni
 Fraternal vindex, geminatos intonat ignes,
 Hostilemque premit puppem, totamque profundo
 Immergit pubem, vitreæ convivia plebi
 Pingui, & amisse pergrata piacula *Leve*.

Interea *Duſſer* laceris appluſtribus Omne
 Bellum hostile capit: tandem collapſa Cataſtris

Vela

Vela jacent, fractis & stuppea vincula malis.
Ille *Hollandorum* flatus contemnit Inanes,
Et formidandum ridet, dentemque tenacem,
Deijcit è prorâ, & *Belgâ* spectante catervâ,
Vela jubet, velisque novos consurgere malos.

Haud aliter *Quercus* brumali percita vento,
Vere novo secura alios revirescere cultus,
Despectat sparsos nudato vertice crines.
Jamque capessibat, Malorum clade resectâ,
Dux iterùm pugnas : jam prora advertitur Hosti,
(Prora minax, hyemem spirans, secundaque nimbis.)
Et freta proscindit, velisque superba Insurros
Captabat venti : subierunt ordine longo
Angliadum levitate agiles, docilesque Regentis
Audivisse manum læto cum milite *Naves*.

Sic *Ledaæ* cohors *Humbri* *Thamisis*ve fluentis
Innatat, ac pedibus tacitas exremigat undas.
Accelerant puppes utrinque, ac triste profundum

Invol-

Involvuntque polum tenebris ; Latera ardua rumpunt,
 Colla rotant, & membra ferunt rotant a *Mosse*
Sulphurea : trepidos malos conjuncta *Globerum*
 Exscindunt *Paria* : & fumi sub nube silenti
Flammiferae Naves sese furantur aduncis
 In *Belgas* manibus : *Belgarum* quatuor ignis
 Mox rapit infestus ; Nautarum murgitur undis
 Pars salis, pars flammâ hausta est, pars *Sulphure* vecta,
 Incestat Coelum, lapsoque cadavere Pontum.
 Classis at *Angliadum*, tantis dominata periclis,
 Perimeat ac remear calcatis tuta *Batavis* :
 Oppressus tantum toto *Barleius* hoste
 Invenit ereptæ lugubria fata *Creûse*.

Jam Sol Hesperio flagrantem gurgite *Curram*
 Et fessos irrorat equos ; ac *Luna* juvencas
 Pallenti remone gravat ; stellæque minores
 Effulgent, tremulis interlucentque tenebris ;
 Quam *Batavum* Gens ægra silent, & turpia latis

Fundunt

Fundunt

Fundunt terga foris, ac grandia membra resolvunt; O

Haud secus ac fessi procumbunt gramine *Tauris;* 2

Extremplò tenues ad perfida pectora somni 3

Invitant: sed, quum primus sopor irrigat artus, 4

Defunctis locùm spectris, & flentibus umbris 5

Occurrunt proavùm, vel pleni plebe sepulchris: 6

Nupera nonnunquàm strages, Cædesque diurna 7

Visa, vel incensæ, descendentesve Carinæ: 8

Per loca vel deserta vagant, vel imagine Lymphæ 9

Terrentur, subitis citò vel rapiuntur ab undis, 10

Et tendunt liquidas vicina ad littora palmas: 11

Attonitis modò somnus abit; tum tædia noctis 12

Atra tremunt, lucemque timent, lucemque precantur. 13

At non *Brutigenæ* tranquilla silentia noctis 14

Horrebant gelidæ; *Somnus* nigrantibus antris 15

Exit, &, impletus sinuatu, frigore *Coeli* 16

Obscuri *Chlamydem*, tacito per *Carbasa* curru 17

Fertur, & a pictis pellit minitantiâ transtris 18

Omina;

Omnino, cum mihi mulcebat lumina torrens,
 Somnia mox surgunt rapidis audacia pennis,
 Iratumque strepunt; somno violenta *Juventus*
Belgarum laceras subsidentisque Carinas,
 Flammanesque vident, renovataque bella lacessunt,
 Et magna assuetis onerabant *Æra* procellis.

Vix novus Equum reserabat prævius orbem
 Pallor, & æquoreas ventis Lux impulit undas;
 Ipse audax animi *Duxor* dat signa *Britannis*
 Obliquare sinus, & circumflectere *Classem*;
 Tum verò incumbunt *Naves*, tum brachia funes
 Magna rotant piceos, Rostrisque minantibus altos
 Infundunt pariter sulcos, cum cernitur ingens
 Adlabi *Nemus*, & lætas sociare Carinas
Piscigenis; subito serjit *Æquor* & *Æthera* clamor
Belgicus: *Anglico* non hoc fiducia cessit
Duxori turbata malo, tum robore fretus,
 Non numero, ut Fulmen, densos se torquet in hostes;

Assquiturque

Assequiturque ferox Classis, Nautique tumultus
 Non tantè exulsiere animos, Securaque pugna
 Vincere devota est, aut certa occumbere Pubes;
 Et jam Navalis bellum integrabat *Ergo*;
 Jam ferale micans, dextrum levumque tonabat.
 Omne latus: *Tormenta* vomunt. (mirabile dictum!)
 Non intermissas funesto gutture *Massas*,
 Cominus hic agitur bellum: per vincula ferrum
 Immittunt uncum; mox juncto turbine *Miles*
 Insilière rates; jaculato vulnera telo
 Nulla: manus mixtae peragunt Navale Duellum;
 Membra foros collapsa regunt: Cruor altus in unda^s
 Spumat, & obductus concreto sanguine Pontus.
 Illinc ignifera tranquillo remige proter
 Irrepunt, ac exemplo *Phlegetonte* sonato
 Formata aguntur flagrantis fomitis Naves:
 Scandit pestis ovans, ac (formidabile visu)
 Robur edit, nodisque crasos undique malos,

Lambit & incurvos nitenti culmine Coelos.
 Semianimes alii gelidum subière profundum,
 Turbida nequicquam dirimentes æquora fessis
 Palmis fata trahunt : fumantis membra Carinæ
 Dant aliis tepidum per frigida Cœrula crudi
 Ad Cymbam Charontis iter : flammæque supremas
 Invenère Alii, Picætaque busta sub alveo.
 Et quotiès nullum Corpus, nullasve Carinas
 Obstantes sensère Gladii, dant vulnèra falso,
 Et peragunt vanas illis fluctibus iras.
 Interea densis *Amarantus* undique nimbis
Belgarum premitur, fessæ lætra alta Carinæ
Ferrifodina gravat ; circum consumitur Illum
 Totæ acies ; Illum *Batavum* unum devovet omne
 Tormentum : In mediis manet imperterritus Heros
Hollandis, Majorque ipso ; nec segnitè ardet
 Quàm *Tydeus* velantis Apro, gladioque coruscus,
 Obsitus *Aoniis* nocturno tempore telis :

Ac tandem *Britis* per *Belgia* viscera rumpit,
 Et laetum patefecit iter, rediturus amicis
 Ventorum peninis. Rediens nova fulmina *Belgia*
 Turbatis glomerat; conferta cadavera fallo
 Usque morae Classi: puppes atque æquora vivis
 Tinguntur rubris, Ipsique hæc cæde subacti
 Armorum fugere *Dei*: dubitantibus alis
 Merens sola stetit spisso *Vibaria* Cælo.
 Remigat Angliacus *Dux* formidabilis Hostis
 Fulmineus, surgitque; fero velut æquore rupes;
 Fluctibus & ventis circumpulsata sonoris,
 In mediis immota minis, pelagique polique
 Propellit refugas scabris Umbonibus iras.
 Dum *Batavi* sese querunt, numerumque labentem
 Mirantur, Classisque dolent rarefescere sylvam,
 Humentem nox atra polim pontumque tegebat,
 Et dabat invisis tandem sopor otia Natis.
 Ut Lux prima micans, gelidasque *Aurora* tenebras,

Rorantque excussa comas, fugaverat assis,
 (Posteritas admitte fidem!) movet utraque *Classis*,
 Æthetique jubar condit, tonitruque sonoro
 Iratum mentita *Jovem* Tormenta, virique
 Assuetas repetunt cædes: mox *Gallica* tristis
 Et *Britonum* quatit arva fragor, *Balaëni* paludis
 Concussa attonitis tremuere *Coagula* *Sanis*,
Nympharum latuere chori, stupefactaque *Vetibus*
 Substitit, & gelidâ torpebat *Rhenus* in *Urnâ*.
 Hæc ipse *Princeps* (immani mole *Carina*)
 Deslituente freto, nec non præcinctus arenæ
 Aggere, in incertis infelix *Syrtibus* hæret.
Periclenæ assultant, admotisque ignibus urunt.

Sic *Leo*, squallentis *Getulæ* per æquora campi
 Colla supinati frangit morientia *Tauri*,
 Et victor contentus abit: sed protinus instant
 Deformes *Ursi*, jejunæque turba *Luporum*
 Degenerum, lambuntque alienæ vulnera prædæ,

Ossaque

Ossaque spumigero nudam ingentia rictu.
 Interea Princeps redeuntia vela *Hesperus*
 Pandit, & *Æolus* ventorum allabitur alis;
 Et quavis dubium torquebant omnia sensum,
 Mens tamen est ignara metus, ut inhauserat aure
 Tormenti vigilante sonos, truce servidus ira
 Surgit, & incerto crudescit sanguine vultus:
 Festinat, volitatque celer; nunc invocat omnes
 Nimbosos à puppe notos, hyememque negantem
 Devovet *Hippotaden*, ac tardos increpat æstus.
 Haud secus horrendæ nemorosa ad confraga sylvæ
 Venantum noto *Parthorum* murmure, Tygris
 Laxat torvæ genas, falcatos asperat ungues,
 Bella parans pugnasque novas, mox emicat antro,
 Et sternit trepidas inopino vulnere turmas.
 Adproperat Princeps: tandemque *Amaria* *Classis*
 Cernunt ex summo venientia *Carbala* malo:
 At, postquam agnovit Naves & fida Juventus

Suppara sanguineis crudele rubentia signis,
 Æthere clamantur *Britannum* fragor intonat ingens,
 Antennisque hæret Pubes ac pendula prorsus
 Jamque latus lateri junctum est; jam Nauta vicissim
 Transvolat, & longi breviter compendia Martia
 Enumerans, lætis sese complexibus implet.

Sic *Jovis* Armigeræ Nati per nubila Matrem
 Prospectant redirem, summoque in margine nidi
 Extantes jam pæne cadunt, cum pectore toto
 Obstat amica parens, pergrataque fero la ponit.

Jamdudum occidui rubuere cubilia *Phæbi*,
 Nunc Coelo pontoque cavam nox induit umbram:
 Sed somno non tempus erat; pugnaeque futuræ
 Armorumque memor meditatur prælia Miles.
 Ut verò Eoos, versâ jam noctis habent,
 Lucifer egit Equos, Ratibus renovare Duellum
 Punica signa Duces præbent: tum limine recto
 Evolat *Angliadam* Classis: Nat *Mimius* audax

Fronte;

Fronte, redorditi carpens primordia belli;
In medios *Princeps* intorto turbine *Belgas*
Effertur furiale tonans; velut ignea Moles,
Omni ex parte vomit flammam; *Ætnæ*que credas
Claustra effracta atro torrente & fulgure volvi,
Ac ardens operire fretum: mox *Jupiter* Ipse
Miratur reboasse polos, alienaque sentit
Torqueri vacuamque sua nova fulmina dextrâ.
Heic videas dubiam ruptâ compage *Carinam*
Mergentem: facies conspecta est unica *Mortis*;
Scilicet absorpsit pelagus sub gurgite *Nautas*.
Aspicias *Hostes* languenti brachia motu
Ducere per fluctus, undasque secare cruentas
Corporibus, vani detur si copia ferri,
Heu miseras ineunt pugnas, miserandaque figunt
Vulnera, luctantesque diu pelagoque sibi
Impliciti salsum pariter subière profundum.
Cernitur effractis dirimens heic *Nauta* lacertis

Æquora, complectique Ratis fragmenta laborans:
 Hei mihi! sed trunçis Mortem complectitur ulnis,
 Hic oculus captus instrati percitus ictu
 Pulveris, ignarus fatis lethique propinqui
 Nescius in medias stat descensus in undas.
 Mille modos mortis videas; nec naufraga virtus
 Cessabat donec radiis mare vel perrinis
 Triste rubet; tandem nox bella diemque diremit
 Et foelix nox illa fuit; nam si modò *Titan*
 Non *Europæis* se subduxisset ab oris
 Extinctas totas classes mersasque carinas
 Vidisses *Aurora* redux; sed Rector Olympi
 In nova passuros servavit lata *Batavos*:
 Clam fugère Duces, *Batavæ* dum portio Classis
 Agnovit Dominos fatis melioribus *Anglos*.
 Jam capiunt fessas *Thamesina* fluenta Carinas
Angliacas secura sinu. Vix candida *Phœbe*
 Cornua crescentem radiisque repleverat orbem,

Cum

Cum Princeps Naves & Dux *summarius* alcas
 Deuicunt, iterum tentare pericula belli,
 Porcigenasque novâ *Belgas* pessundare pugna;
 Interea, vanos eructans pectore flatus,
 Anchorat *Hollandâ* *Thamesina* ad littora Classe
Rutius, dubitâsse daret sua tergora foedæ
 Tuta fugæ, & solitas furtivusquereret artes;
 Expectantve palam properantes viribus æquis
Brutigenas, Hosti pelago concurreret alto,
 Fraudibus cœcis: metus hæc, honor altera suadet,
 Et retinet spreis dubitantia vela periclis.
 Haud aliter sylvæ venator ad ævia *Maurus*
 Antiquo regnata *Jubâ*, clamore Leonem
 Permotum expectat; trepidâ sudantia dextrâ
 Tela premit, firmatque animum; formido per artus
 Irrepir, torquentque incertæ pectora curæ,
 Qualis eat, quantusque feris furibundus ab antris.
 Jam *Britonum* Classis *Thamesina* è gurgite vento

Pro-

Provehitur fausto, tandemque ambagibus arctis
 Remige perruptis, pandum penetrabat in æquor :
 Tum prope *Gunsletum* (statio tutissima Nautis)
 Anchora defensas fundabat fixa Carinas,
 Tunc quoque velificans *Sleddais* constitit oris
 Infœlix *Batavus*, nec suspirantis *Olympi*
 Flamme præmonitus : Magno strepente tumultu
 Toto pænè die fluctus. Scetis utraque Classis ;
 Sed sensim languente die deferbuit auxæ
 Impetus, ac iterùm laxantur candida ventis
 Carbasa, *Nessais*, Rates figuntur in undis.
 Ut primùm exhaustis fugiebant astra tenebris,
 Et Sol purpureo radios vibrabat ab *Euro*,
 Inviçtus *Princeps*, Et Dux *Aumarlius* altâ
 Dant signum prorâ, tota ut sub tramite recto
 Classis agens tranaret aquas : in Rostra *Batavum*
Allenis (frontemque tenens faciemque carinis)
 Præviùs effertur ; sic flammiger involat Ales

Agmina

Agmina Cygnorum, candescensque cohorem

Diffipat, exipiens nixque primordia præda,

Inclutus accelerans immani turbine *Princeps*

Erigit ingentes animos, vexillaque longè

Sanguineis metuenda Notis, medioque locatus

Corpore, Pulso suis & Cor venerabile membris

Præfuit, Herois inflammans ignibus agmen.

Jamque parùm spatiis Pelagi distantibus ambo

Concurrunt Classes, alternasque Cornua miscent,

Haud secùs, eruptis nigranti carcere ventis,

Hinc *Boreas*, rapidis illinc superingruit alis

Caurus, agens pluviam sceros & grandine Nimbos;

Tum *Tuba* terribilis tacuit, *Tormenta*, solum

Rauca repentinis terrebant littora bombis,

Et propè divisim referant penetralia Cœli.

Audirur clamorque virum, geminusque cadentum

Flebilis, ac summo jacuere cadavera ponto.

Crevere in cumulum strages, densisque Carinis

Constitit

De Bello Batavico,

Constitit angustum Pelagus, scenaque remota
 Mortiferas miseris aquas, quæ sanguine tinctæ
 Pæne Rubrum fecere secum, quod gurgite vasto
 Sorsperat Undigenas immant mole Batavæ
 Maxima sed clades, & ab omni parte secuta est
 Ruteriat undicta Rares; Quæis cominus ardens
 Holmius aggreditur, totum & cecidit pugna
 Tergora Ruteridam stultentis cedibus urget;
 Smithiam, Eboracæ sedoles memorabilis ora;
 (Cujus cæruleis vexillum concolor undis)
 Ordine ponè subit, nihil inferiora secutus;
 Hunc quoque *Triumpsum* Divi sibi bellæ sensit
 Undique magnanimum, dignosque salubitur actus.

Gloria prælustri debetur prima *Ruperto*,
 Candida purpureæ qui cinxit *Lina* torere,
 Et damnis Hostes vertentes terga doceret
 Erubuisse suis; Dux ac *Amal* Heros
 Proximus accedit, Quos secla futura vocabunt

Constitit

Ambos

Liber Secundus.

87

Ambos *Scipiadæ*, *Briticæq;* tonitrua terræ;

Raptaque ab adversis victricia ferra *Carinis*

Nectet postetras, imponendasque capillis

Rostratas statuet *Romano* more *Coronas*,

Jam cessus belli *Batavis Rutenus* ipse

Pergratz dat signa fugæ, veloque capaci

Implorat ventos, primusque elabitur Undis:

Tum dicto citius monitis Ducis acriter Omnes

Piscigenæ auscultant, & transfuga *Carbasa* pandunt:

O Dux, magniloqui Tunè immemor, *Inclyte, statas?*

Et Tu Prime fugis? Caput O furate periclis

Ignavum pugnae, Patriâ te condis in algâ?

At nunc Captivas ducunt ad littora longo

Ordine *Saxonidæ* puppes. Tumulantur in alto

Pars *Batavum*; fugiunt Pars, Pars in fluctibus hærent

Ardentes; toto splendet lucente profundo

Mulciber, & flammæ vibratur imagine pontus,

Proh Rerum fatigue vices! O blanda *Britannia*

Sydera,

Sydera, & adversus toties inimica Batavis!

Illa Cohors, nostris minitans incendia Portis,

Supplex ante pedes jam, tanti nescia fastus,

Sternitur, & positus pacem complectitur armis.

COROLLARIUM.

Hæc olim infidis damna evenere Batavis:

Nec leviora hodiè (modo præmonstrantibus astris,

Muribus, & patrias passim rodentibus herbas)

Fædisfrages vos fata manent; vos tempore justo

Puniet æterni Sontes vindicta Tenantis.

Hinc sibi commissam Carolo vibrante Machæram;

Illinc Loisio geminum quatiente flagellum;

Hic vos Piseigenas turbabit ab æquore toto,

Aur dabit indigenis damnatos fercula Porcis;

Ille volatibus, specubusque silentibus Apras

Vos agitabit ovens, ac in Laniaria ducet;

Nec non Belgiaci discerpent membra Leoni,

Communì vendenda foro Carinis, miscento

Exponit

Exponet pretio *Vates* an ipse futura
 Vaticinor, an visa cano? *Rex* scilicet Ille
 A tergo nunc ultor adest; Quo vindice discet
 Tantula Terrarum *Gens* Portio, vilis acervus
 Pulveris humani, patrique coagula *Cœni*,
 Illa effrons soboles, hominum stirps pessima discet,
 Quid sit magnanimos sannâ excepisse *Manarchas*,
Pisurifq; novis, (pingui ludibria *Vulga*)
 Corpora mentiri *Regum*. Tunc *Ordinis* Ille
 Dux conjurati, Qui Conciliabula flatu
 Inspirat parili, quo quondam *Rhetor* agebat
 Privatas causas pro pane & munere vili
Vitius, Ille sui pettusius Homuncio, *Frates*
 (Degeneres animas, ejusdem frustra farine,)
 Eriget hortatu, ut positis ambagibus oris,
 Et super impositis trepidantia colla capistris
 Adveniant *Reges*, tandem, fassique pudorem,
 Et *Scelus*, Unanimi *Veniam* pacemq; precentur.
 Eventus dubitare nefas; dum numine dextro

Vos ambo *Reges* diverso tram te in unam
 Dirigitis tot capta viam; ut *Status* ille *Batavorum*,
 Ille *Dagón*, istud *Plebis* miserabile *Menstrum*
 Corruat, ac *Regni* mox memora de culque verendum
 Induat, & *Capiti* *Corpus* par hæreat *Uti*.
 Hoc *Carolus* meditatur opus, *Lodovicus* Idemque
 Cogitat; oblectas *Alter* dum terræat *Ubes*,
Alter & *Angliacis* *Procuram* *jus* asserti *Undir*.
 O *Fratres* virtute pares! *Falci*bus *ite*
 Longius auspiciis! *Europa* *Fulmina* *Gentis*,
Europa majorque *Fides*: Quot *scædera* *Regum*
 In vobis defixa manent! Utinamque manerent
 Hæc longas habitura moras, Quæ sanxerit *Anglis*
 Cum *Francis* hodierna dies! *Rex Carolus* ingens
 Respiciat si *Jos* pacato lumine *Francos*,
 Ex *Lodovicus* amans oculo dignetur eodem
 Magnanimos *Britones*, ut in unam *Nexa* *Corollam*
Lilia consociata *Rosis*, alterna coronent
 Tempora, & alternum diffundat *Sylas* odorem.

E
V
A
T
P
I
Q
P
C
D
h
P
N
(
E
E
A
E